

Przegląd Archiwalny IPN

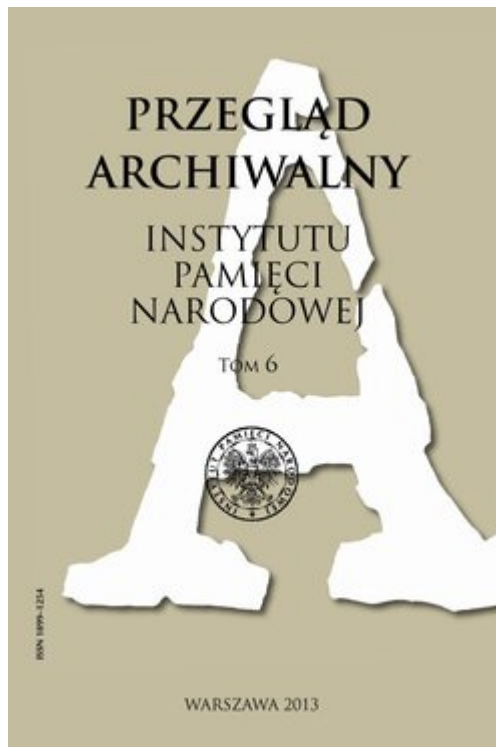
<https://ipn.gov.pl/par/o-czasopismie/72,Tom-62013.html>
23.05.2024, 23:54

Tom 6/2013

SPIS TREŚCI

I. ARCHIWUM

- Antoni Zieliński
Materiały kontroli resortowych jako przedmiot badań historyka
- Konrad Wiesław Ślusarski
Doświadczenia IPN w tworzeniu cyfrowych zbiorów fotograficznych i w ich wykorzystywaniu na przykładzie dokumentacji kampanii wrześniowej 1939 r.
- Krzysztof Tyłski
Zasady funkcjonowania ewidencji operacyjnej Służby Bezpieczeństwa
- Joanna Piłat
Zarys struktury ewidencji operacyjnej służby bezpieczeństwa w zasobie Oddziału IPN w Lublinie
- Tomasz Karpiński
Wojskowy Sąd Okręgowy nr III w Poznaniu (1945–1949). Dzieje urzędu i registratury

Przegląd Archiwalny Tom 6

II. ZASÓB ARCHIWALNY

- Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk
Ogólna charakterystyka archiwaliów dotyczących Polskiego Państwa Podziemnego przechowywanych w IPN
- Tomasz Stempowski, Konrad Wiesław Ślusarski
Wydzielony zbiór fotografii byłej Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
- Rafał Środa
Dzienniki archiwalne UB i SB tzw. starego typu w zasobie archiwalnym Oddziału IPN w Krakowie
- Piotr Rybarczyk
Uwięzienie ostatniego Kronenberga. Nieznane „Kronenbergiana” w zasobie Delegatury IPN w Bydgoszczy
- Sebastian Pilarski, Robert Rabiega
Źródła do dziejów NSZZ „Solidarność” w zasobie archiwalnym Oddziału IPN w Łodzi

III. ROZPROSZONE DZIEDZICTWO

- Barbara Berska
Projekt „Polska rozproszona. Program zabezpieczania polskiego dziedzictwa archiwalnego za granicą”
- Wanda Krystyna Roman
Rozproszenie polskiej dokumentacji audiowizualnej a zasady archiwalne
- Marek Zieliński, Iwona Korga
Zbiory multimedialne Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce i ich digitalizacja

IV. ARCHIWA NA ŚWIECIE

- Mariusz Malinowski
Archiwa a pamięć historyczna w Hiszpanii na przełomie XX-XXI wieku
- Zofia Sulej
Dwadzieścia lat demokracji. Dostęp do archiwów w Republice Południowej Afryki

V. DOKUMENTY

- Marta Paszek, Rafał Michalski
Zeszyt odpraw Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach (1951–1952)
- Paweł Głuszek
Katastrofa w Luboniu w 1972 r.

VI. VARIA

- Tadeusz Kopyś
Wzrost aktywności mniejszości narodowych w Polsce po przemianach październikowych w 1956 r.
- Patryk Pleskot
Polska w oczach Australijczyka. Wspomnienia australijskiego ambasadora Johna Burgessa z pobytu w Warszawie w latach 1980-1984

VII. ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

- *Uwagi dotyczące informacji biograficznych w wydawnictwie źródłowym Operacja „Sejm” 1944-1946. Na marginesie artykułu recenzyjnego profesora Grzegorza Mazura (Marek Gałęzowski)*
- *Briest w 1939-1941 gg. Dokumenty i materiały, red. Jewgienij Rozenblat i in., Briest 2012, ss. 246 (Jan Jerzy Milewski)*
- *Polscy uchodźcy w Rumunii 1939-1947. Dokumenty z Narodowych Archiwów Rumunii, Warszawa-Bukareszt 2013, t. 1-2, ss. 1575 (Grzegorz Mazur)*

VIII. KRONIKA

- *VI Powszechny Zjazd Archiwistów Polskich „Zatrzymać przeszłość, dogonić przyszłość”. Wrocław, 5-7 IX 2012 r. (Joanna Dardzińska)*
- *Konferencja archiwalna „Polonica bliżej kraju”. Warszawa, 25 października 2012 r. (Jacek Sawicki)*
- *Międzynarodowa konferencja „Współpraca NKWD/KGB ze służbami bezpieczeństwa państw Europy Środkowo-Wschodniej w latach 1945-1989”. Kraków, 6-7 czerwca 2013 r. (Przemysław Nagel)*

WYKAZ SKRÓTÓW ARCHIWALNYCH

INFORMACJA O AUTORACH

SUMMARIES

* * *

Przez cały okres istnienia Służby Bezpieczeństwa istotnym czynnikiem w pracy operacyjnej jej funkcjonariuszy były działania prowadzone w oparciu o tzw. ewidencję operacyjną. Była ona bowiem pierwszym źródłem wiedzy o sprawie lub osobie i stanowiła niejako podstawę pracy pozwalającą na wykonywanie dalszych czynności służbowych. Samo przesłanie historii sprawy w środkach ewidencyjnych może przybliżyć – oczywiście w wielkim uproszczeniu – zasady jej obiegu, sposoby prowadzenia dokumentacji, jak również rolę poszczególnych

dokumentów w działaniach operacyjnych. Trzeba też pamiętać, że powstanie ewidencji i materiałów operacyjnych związane było z pełnym udokumentowaniem czynności i przedsięwzięć podejmowanych przez SB.

Zasady funkcjonowania ewidencji operacyjnej Służby Bezpieczeństwa (s. 77-99)

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce powstał w 1943 r. w Nowym Jorku z inicjatywy wybitnych Amerykanów polskiego pochodzenia i emigrantów wojennych z Polski. W tym roku przypada 70. rocznica powołania do życia obecnie jednej z największych polskich instytucji poza granicami Rzeczypospolitej. Na jej zasoby archiwalne składają się kolekcje dokumentów, fotografie, zbiór kartograficzny, biblioteka, materiały audiowizualne i kolekcja muzealna oraz galeria polskich obrazów. Najbardziej znane są zbiory dokumentów pisanych i drukowanych. Najcenniejszą część stanowią materiały Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie oraz Wojskowego Biura Historycznego, uratowane z płonącej Warszawy we wrześniu 1939 r. Zbiory te stanowią 20 proc. zasobu, reszta to materiały instytucji polonijnych i wybitnych polskich dyplomatów, wojskowych, działaczy polonijnych. Najmniej znaną częścią archiwum Instytutu są kolekcje fotografii i materiałów audiowizualnych – warto więc omówić je szerzej.

Zbiory multimedialne Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce i ich digitalizacja (s. 317-326)

Nawet po dwudziestu latach demokracji wielu jest zdania, że archiwa w Republice Południowej Afryki to instytucje, do których zwykli obywatele mają trudny dostęp. Często postrzegane są jako ciała obce, odizolowane od społeczeństwa. W Afryce Południowej kwestia dostępu do zasobów archiwalnych była zawsze dosyć złożona z racji uwarunkowań politycznych. W okresie *apartheidu* archiwa podlegały pełnej kontroli władz, podporządkowujących ich funkcjonowanie swoim własnym potrzebom. Instytucje rządowe odnotowywały każdą działalność obywateli, klasyfikując ich według ras, zatrudnienia, kultury, stowarzyszeń, ruchów społecznych, a nawet sportu. Wszystkie te dziedziny życia społecznego były monitorowane przez tajną policję i inne wywiadowcze organy państwowe.

Dwadzieścia lat demokracji. Dostęp do archiwów w Republice Południowej Afryki (s. 341-356)

PLIKI DO POBRANIA

[Przegląd Archiwalny IPN t.6 \(pdf, 7.53 MB\) 29.06.2016 10:00](#)